

ностей організму.

Візуальна оцінка екстер'єра, аналіз параметрів лінійного росту і вичислення основних індексів телосложения дають можливість утверджувати, що молодняк всіх груп має гармонічне розвиток і пропорціональне строєння тіла.

Сравнение параметров молодняка при разных условиях выращивания доказывает, что сразу после рождения разница между козлятами контрольной и опытных групп незначительна, но в 3 и 6-ти месячном возрасте животные опытных групп по основным линейным промерам превосходили контрольную группу со статистически достоверной разницей. Среди опытных групп лучшие показатели имели животные 3-й группы, которые выращивались методом ручной выпойки.

Ключевые слова: козлята, зааненская порода, линейный рост, экстерьерные особенности, промеры, индексы телосложения, способ выращивания, подсос, контактно-раздельный способ, ручная выпойка.

Lepra A.L., Popova V.A. THE ASSESSMENT OF LINE GROWTH INDICES AND KIDS EXTERIOR PECULIARITIES DEPENDS ON GROWING METHOD

The assessment of line growth indices and kids exterior peculiarities as one of the most important features connected with the study of productive and biological peculiarities have been presented in article.

The searches are conducted on three groups of kids which were kept on suckling method (1-st control group), divided and contact method (2-nd experimental group) and hand feeding (3-rd experimental group) to 3 months age, after 6 months – in feedlots, ropeless on deep bedding.

Any differences between kids at 3 week age haven't been noticed. Animals of experimental groups had advantages as for: height at withers and hips, width, chest, circumference depth, width at hips, body curvature, circumference wrist. Kids of third experimental group had real advantage over the kids of 1-st control group according to all indices.

Long legged index was 64,0-65,2 at birth. At the age of 3 and 6 months kids of 3-rd experimental group had much more higher long legged index.

As for stretching index, kids of 3-rd group had more compact body form (66,1) in comparison with kids of 2-nd group (65,7) and 1-st group (66,3). Kids of 1-st group have much more higher stretching index at 3 months age. The kids of the 3-rd group have the lowest stretching index at 6 months age. Animals of 1-st control group had the best pelvis and chest indices at birth and in 3 and 6 months.

Kids had 12 4-14,2 bony index at birth. Kids of 3-rd group had the highest bony indices at 3 months age and 2-nd group had at 6 months age.

Kids of control group overcome both groups by volume index at all age periods.

Visual exterior assess, analysis of line growth parameters and calculation of main body indices give us an opportunity to confirm the following: animals of all groups have harmonic development and proportional body form.

Comparison of animal parameters as for various growing conditions prove that the difference between kids of control group and experimental groups isn't essential, but animals of experimental groups overcome essentially the animals of control group as for line indices in 3 and 6 months. The animals of 3-rd group which were kept with hand feeding approach had the best indices.

Key words: kids, Saanen breed, line growth indices, exterior peculiarities, measurements of animals, structure indices, growing method, suckling method, divided and contact method, hand feeding.

Дата надходження до редакції: 20.08.2015 р.

Рецензент, к.с.-г. наук, доцент О. Б. Кисельов

УДК 636.082.22

ВПЛИВ ВІКУ ПЕРШОГО ОТЕЛЕННЯ НА ПРОДУКТИВНІ ТА ВІДТВОРНІЯКОСТІ КОРІВ СУМСЬКОГО ВНУТРІПОРОДНОГО ТИПУ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

В. В. Обливанцов, д.с.-г.н., доцент

Вивчено вплив віку першого отелення на продуктивні та відтворні якості корів сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи великої рогатої худоби у стаді провідного племзаводу «Перше Травня» Сумської області. Встановлено, що менший вік першого отелення корів є економічно доцільним і сприяє максимальній реалізації генетичного потенціалу молочної продуктивності, позитивно впливає на відтворну здатність та продуктивне довголіття тварин. Запропоновані рівняння регресії для прогнозування показників продуктивності та відтворної здатності корів залежно від віку першого отелення.

Ключові слова: українська чорно-ряба молочна порода, сумський внутріпородний тип, вік

першого отелення, продуктивність, відтворна здатність, прогнозування.

Ефективність розведення великої рогатої худоби молочного напрямку продуктивності залежить від генотипових та фенотипових чинників і тому, важливим завданням фахівців тваринництва є, насамперед, визначення оптимальних селекційних і технологічних параметрів при вирощуванні та виробничому використанні тварин. У зв'язку із цим актуальним є визначення оптимального віку першого отелення корів з метою розробки конкретних виробничих заходів у напрямку покращення рівня відтворення поголів'я тварин, одержання максимальної молочної продуктивності і збільшення періоду виробничого використання корів.

Метою досліджень було встановлення впливу віку першого отелення корів сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи на продуктивні та відтворні якості тварин для встановлення оптимальних параметрів і підвищення ефективності розведення тварин.

Матеріал та методи досліджень. Науково-виробничі дослідження були проведені у період 2002-2014 років у стаді великої рогатої худоби племзаводу «Перше травня» Сумського району Сумської області. Об'єктом дослідження були тварини сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи великої рогатої худоби різного віку першого отелення. Матеріалами досліджень слугували дані документів племінного обліку у скотарстві власні спостереження. Визначення господарсько-корисних ознак тварин здійснювали за загальноприйнятими методиками. Тривалість сухостійного, сервіста міжотельного періодів визначали як середнє

значення за 1-3 отеленням. Індекс плодючості (ІП) корів встановлювали за формулою Й. Дохі (1961). При ІП=48 і більше, плодючість вважають доброю, при ІП=41-47 – середньою та при ІП=40 і менше – низькою. Біометрична обробка матеріалів досліджень здійснювалась методом варіаційної статистики за методикою Плохинського Н.А. [3] з використанням табличного процесора Microsoft Excel.

Результати досліджень. Племзавод «Перше Травня» є базовим господарством по створенню та удосконаленню сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи великої рогатої худоби. Встановлено, що тварини сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи залежно від віку першого отелення характеризувались різними показниками живої маси, молочної продуктивності та тривалості виробничого використання (табл. 1). Так, при заплідненні телиці різного віку мали суттєві відмінності за живою масою і збільшення віку із 24-26 міс. до 34 міс. і більше призводило до того, що їх жива маса при заплідненні зростала на 107,8 кг або на 23,0% ($P > 0,999$). Збільшення віку першого отелення позитивно вплинуло на підвищення живої маси корів-первісток із 480,5 до 522,6 кг. Різниця за живою масою між коровами-первістками з віком отелення 24-26 місяців та 34 і більше місяців склала 42,1 кг або 8,1% ($P > 0,999$) із вірогідною перевагою останньої групи. За живою масою у період максимальної молочної продуктивності корови, які отелились у віці 34 і більше місяців вірогідно на 2,6-3,0% ($P > 0,99-0,999$) перевершували за цією ознакою корів з віком отелення 27-29 та 30-33 міс.

1. Показники продуктивності та тривалості виробничого використання тварин залежно від віку першого отелення, $M \pm m$

Показники	Вік першого отелення, міс			
	24-26	27-29	30-33	34 і більше
Кількість тварин, гол.	37	96	162	125
Жива маса при першому заплідненні, кг	360,7±2,90	404,0±1,96	434,4±1,38	468,5±3,08
Жива маса за першою лактацією, кг	480,5±3,50	486,2±3,74	499,3±2,25	522,6±3,39
Жива маса за найвищою лактацією, кг	539,4±6,68	534,6±3,87	532,5±2,86	548,7±3,36
Номер найвищої лактації	3,7±0,40	2,85±0,19	2,30±0,11	2,07±0,13
Молочна продуктивність за 305 днів першої лактації: надій, кг	4250±216,7	4417±97,4	4893±77,4	5112±88,6
вміст жиру в молоці, %	3,90±0,053	3,94±0,022	3,94±0,019	3,95±0,020
Молочна продуктивність за 305 днів найвищої лактації: надій, кг	5429±146,2	5287±79,1	5584±57,3	5602±63,2
вміст жиру в молоці, %	3,89±0,035	3,95±0,020	3,96±0,016	3,95±0,018
кількість молочного жиру, кг	211,4±5,75	208,5±3,07	221,0±2,45	220,9±2,56
коефіцієнт молочності	1008±27,0	989,1±13,4	1045,5±11,2	1023,3±11,56
Тривалість виробничого використання, лактацій	4,2±0,44	3,6±0,24	2,90±0,13	2,5±0,15
Довічний надій за період виробничого використання, кг	19837±1993,7	17797±1071,3	15731±677,3	13531±718,5
Середній вміст жиру в молоці за період виробничого використання, %	3,91±0,037	3,95±0,020	3,96±0,016	3,94±0,018
Вихід молочного жиру за період виробничого використання, кг	773,9±77,92	702,3±42,02	620,4±26,60	537,7±29,28

При збільшенні віку першого отелення корів-первісток сумського внутріпородного типу

української чорно-рябої молочної породи їх молочно продуктивність значно зростала. Так, збі-

льшення віку першого отелення корів із 24-26 місяців до 34 місяців і більше позитивно вплинуло на підвищення рівня надою молока за 305 днів першої лактації на 862 кг (20,3%, $P>0,999$) при невірогідному підвищенні вмісту жиру в молоці на 0,05%.

Корови сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи різного віку першого отелення характеризувались неоднаковим проявом максимальної молочної продуктивності період виробничого використання. Так, корови, які отелились у віці 24-26 місяців найвищу молочну продуктивність проявили переважно на 3-4 лактації, в той час як тварини з віком отелення 34 міс. і більше – в основному на другу лактацію.

Збільшення віку першого отелення корів сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи негативно вплинуло на тривалість виробничого використання корів та їх

довічну молочну продуктивність. Так, при збільшенні віку першого отелення корів із 24-26 міс. до 34 міс. і більше період їх виробничого використання у стаді скоротився на 1,7 лактації ($P>0,999$). Це, в свою чергу, призвело до значного зменшення довічних показників молочної продуктивності корів за увесь період виробничого використання у стаді: за величиною надою молока – на 31,8% ($P>0,99$), виходом молочної жиру – на 30,5% ($P>0,99$).

На рисунку 1 показано лінії тренду молочної продуктивності корів, де видно, що зі збільшенням періоду виробничого використання корови сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи, які отелились у молодшому віці, мали тенденцію зростання рівня надою молока із першої до восьмої лактації, а тварини, які отелились у віці 34 місяців і більше, навпаки – спадання величини надою молока.

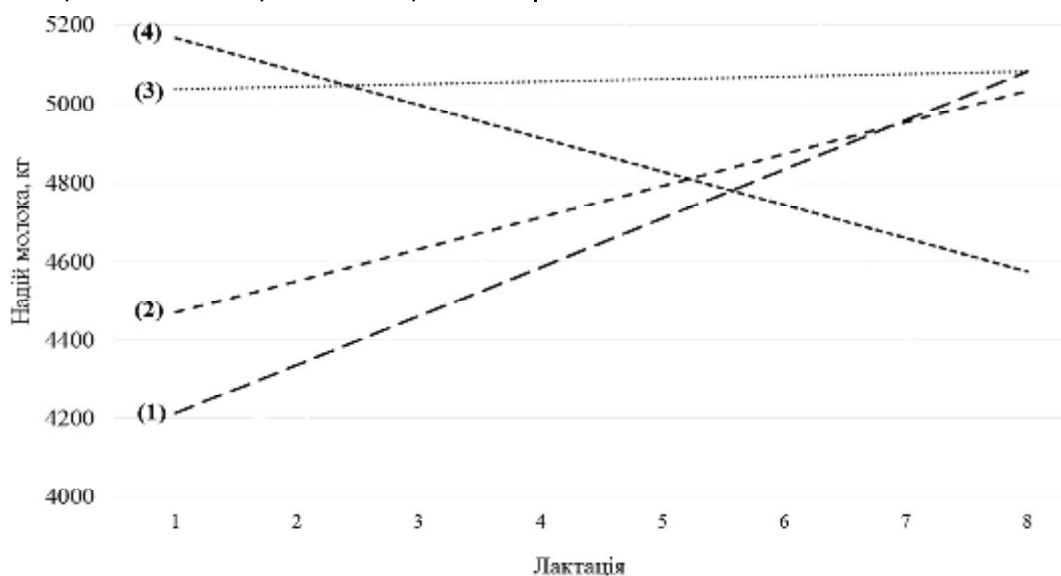

Рис. 1. Лінії тренду надою молока корів за 305 днів першої-восьмої лактації залежно від віку першого отелення: (1) – 24-26 міс.; (2) – 27-29 міс.; (3) – 30-33 міс.; (4) – 34 міс. і більше.

Збільшення віку першого отелення тварин сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи негативно вплинуло практично на всі показники їх відтворної здатності (табл. 2). Так, підвищення віку першого отелення корів із 24-26 місяців до 34 місяців і більше приз-

водить до збільшення середньої тривалості сервіс- та міжотельного періодів відповідно на 17,4 та 19,4 дня або 24,4 та 5,1% (при невірогідному підтвердженні), зменшення індексу плодючості корів на 25,8% ($P>0,999$), коефіцієнта відтворної здатності на 0,05% ($P>0,99$) та виходу телят на 3,8%.

2. Показники відтворної здатності тварин залежно від віку першого отелення, $M\pm m$

Показники	Вік першого отелення, міс.			
	24-26	27-29	30-33	34 і більше
Кількість тварин, гол.	37	96	162	125
Вік при першому заплідненні, міс.	16,2±0,12	18,9±0,08	22,4±0,09	27,8±0,28
Вік при першому отеленні, міс.	25,5±0,12	28,3±0,08	31,7±0,09	37,1±0,28
Середній сухостійний період, днів	69,6±2,62	69,1±1,42	70,9±1,19	70,7±1,36
Середній сервіс-період, днів	105,6±8,02	116,3±5,26	126,5±4,64	123,0±5,05
Середній міжотельний період, днів	384,4±8,77	400,1±5,83	408,6±5,15	403,8±5,44
Індекс плодючості корови	49,3±0,61	45,5±0,39	41,5±0,34	36,6±0,45
Коефіцієнт відтворної здатності	0,97±0,021	0,93±0,012	0,91±0,011	0,92±0,012
Вихід телят, %	94,6±1,80	92,2±1,09	90,2±0,96	90,8±1,06

Отже, вік першого отелення корів сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи є важливим господарським показником, який впливає на економічну ефективність розведення тварин у господарстві. У зв'язку з тим, що у племзаводі «Перше Травня» телиці парувального віку в літній період знаходяться на пасовищі у таборах, їх запліднення відбувається у осінньо-зимовий період. Фактичне запліднення телиць здійснюється у середньому у віці 22,5 місяців при живій масі 435 кг, що у подальшому негативно впливало на їх відтворну здатність.

Нами встановлена фенотипова різноманітність ознак продуктивності та відтворної здатності тварин сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи залежно від віку першого отелення (табл. 3). Так, при збільшенні віку першого отелення корів спостерігалось зростання коефіцієнтів варіації за такими ознаками: жива маса телиць при заплідненні, жива маса корів-первісток, вік при першому заплідненні та отеленні, тривалість виробничого використання, тривалість міжотельного періоду, індекс плодючості корів, коефіцієнт відтворної здатності корів, вихід телят на 100 корів. І навпаки, зменшува-

лась фенотипова мінливість ознак молочної продуктивності за 305 днів першої та найвищої лактацій, живої маси за найвищою лактацією, довічного надою молока та виходу молочного жиру за період виробничого використання корів. У цілому за всіма віковим періодам першого отелення корів найбільша фенотипова мінливість виявлена за такими ознаками: номер найвищої лактації (60,1-69,4%), тривалість виробничого використання корів (57,5-67,2%), довічний надій за період виробничого використання корів (54,8-61,1%), вихід молочного жиру за період виробничого використання корів (54,7-61,2%). Менша фенотипова мінливість встановлена за такими ознаками, як середня тривалість сервіс-періоду (43,2-43,8%), надій молока за першу та найвищу лактації (12,6-31,0%), кількість молочного жиру та коефіцієнт молочності за найвищою лактацією (12,6-16,8%), середня тривалість сухостійного та міжотельного періодів (13,3-21,6%). Мінімальна фенотипова мінливість виявлена за ознаками: вік тварин при першому заплідненні та отеленні (2,9-8,4%), жива маса тварин при першому заплідненні та за першою і найвищою лактаціями (4,1-7,6%).

3. Фенотипова мінливість ознак продуктивності та відтворної здатності тварин залежно від віку першого отелення, %

Показники	Вік першого отелення, міс			
	24-26	27-29	30-33	34 і більше
Кількість тварин, гол.	37	96	162	125
Жива маса при першому заплідненні	4,9	4,7	4,1	7,3
Жива маса за першою лактацією	4,4	7,6	5,7	7,3
Жива маса за найвищою лактацією	7,4	7,1	6,8	4,4
Номер найвищої лактації	66,0	66,0	60,1	69,4
Молочна продуктивність за 305 днів першої лактації: надій	31,0	21,6	20,1	19,4
вміст жиру в молоці	8,2	5,6	6,1	5,6
Молочна продуктивність за 305 днів найвищої лактації: надій	16,4	14,7	13,1	12,6
вміст жиру в молоці	5,5	4,9	5,2	5,0
кількість молочного жиру	16,5	14,4	14,1	13,0
коефіцієнт молочності	16,8	13,2	13,7	12,6
Тривалість виробничого використання корів	65,1	61,2	57,5	67,2
Довічний надій за період виробничого використання корів	61,1	58,9	54,8	59,4
Середній вміст жиру в молоці за період виробничого використання корів	5,8	4,9	5,3	5,1
Вихід молочного жиру за період виробничого використання корів	61,2	58,6	54,7	60,9
Вік при першому заплідненні	2,9	3,0	3,5	8,4
Вік при першому отеленні	4,5	4,5	4,9	7,3
Середній сухостійний період	21,6	19,5	20,0	20,4
Середній сервіс-період	43,6	43,2	43,8	43,2
Середній міжотельний період	13,3	13,7	15,3	14,4
Індекс плодючості корови	7,2	8,2	10,1	13,3
Коефіцієнт відтворної здатності	12,8	12,6	14,5	14,1
Вихід телят на 100 корів	10,9	11,1	12,8	12,3

З метою прогнозування очікуваних показників молочної продуктивності, живої маси, відтворної здатності та тривалості виробничого використання корів сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи залеж-

но від віку першого отелення нами були обчислені наступні рівняння прямої лінійної регресії:

1) довічного надою молока за увесь період виробничого використання (кг): $y = -444X + 30109$ ($R^2 = 0,040$);

2) тривалості виробничого використання (в лактаціях): $y = -0,1124X + 6,6876$ ($R^2 = 0,057$);

3) найвищої лактації (номер): $y = -0,101X + 5,7012$ ($R^2 = 0,064$);

4) надою молока за 305 днів першої лактації (кг): $y = 65,191X + 2708,6$ ($R^2 = 0,069$);

5) надою молока за 305 днів найвищої лактації (кг): $y = 22,472X + 4789,4$ ($R^2 = 0,016$);

6) живої маси при першому отеленні (кг): $y = 3,7028X + 383,27$ ($R^2 = 0,190$);

7) живої маси при отеленні за найвищою лактацією (кг): $y = 1,2897X + 498,38$ ($R^2 = 0,021$);

8) середньої тривалості сухостійного періоду (днів): $y = 0,1543X + 65,393$ ($R^2 = 0,002$);

9) середньої тривалості сервіс-періоду (днів): $y = 1,151X + 84,601$ ($R^2 = 0,008$);

10) середньої тривалості міжотельного періоду (днів): $y = 0,744X + 379,36$ ($R^2 = 0,002$);

11) вихід телят на 100 корів (%): $y = -0,2353X + 98,76$ ($R^2 = 0,007$);

12) індекс плодючості: $y = -1,0488X + 75,124$ ($R^2 = 0,567$).

де: y – шукана функція (ознака, що залежить від іншої ознаки – аргументу);

X – аргумент (величина ознаки, що застосовується при прогнозуванні – вік першого отелення корів, міс.);

R^2 – величина вірогідності апроксимації.

Встановлено вірогідний позитивний взає-

мозв'язок між віком першого отелення корів та величиною надою молока за першу ($r = 0,26 \pm 0,045$) та найвищу ($r = 0,13 \pm 0,048$) лактації, живою масою корів за першою ($r = 0,44 \pm 0,039$) та найвищою ($r = 0,15 \pm 0,048$) лактації. Напроти, встановлено вірогідну негативну кореляцію між віком першого отелення корів та величиною довічним надою молока ($r = -0,20 \pm 0,047$), виходом молочного жиру за увесь період виробничого використання корів ($r = -0,19 \pm 0,047$) і тривалістю виробничого використання корів ($r = -0,24 \pm 0,046$).

Висновок. За результатами досліджень встановлено, що найбільш бажаним віком першого отелення корів сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи є 27-29 місяців. Саме при цьому віці першого отелення тварини мають оптимальні показники живої маси, молочної продуктивності, відтворної здатності та тривалості виробничого використання. У цілому, запліднення телиць у молодшому віці сприяє значному скороченню господарських витрат на вирощування та утримання корів, збільшенню їх продуктивного довголіття та дозволяє одержати тварин з кращою відтворною здатністю. Збільшення віку першого отелення корів сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи понад 30 місяців призводить до погіршення відтворних якостей тварин.

Список використаної літератури:

1. Хмельничий Л.М., Лобода В.П. Продуктивність корів української червоно-рябої молочної породи залежно від показників відтворної здатності / Л.М.Хмельничий, В.П. Лобода // Розведення і генетика тварин. – К.: Аграрна наука, 2014. – Вип. 48. – С. 144-150.
2. Обливанцов В. В. Ефективність розведення сумського внутріпородного типу української чорно-рябої молочної породи великої рогатої худоби / В. В. Обливанцов // Вісник Сумського НАУ / Науковий журнал. Серія «Тваринництво». – Суми, 2014. – Випуск 2/2 (25). – С. 58-63.
3. Плохинский Н. А. Руководство по биометрии для зоотехников / Н. А. Плохинский. – М.: Колос, 1969. – 256 с.

Обливанцов В.В. ВЛИЯНИЕ ВОЗРАСТА ПЕРВОГО ОТЕЛА НА ПРОДУКТИВНЫЕ И ВОСПРОИЗВОДИТЕЛЬНЫЕ КАЧЕСТВА КОРОВ СУМСКОГО ВНУТРЬПОРОДНОГО ТИПА УКРАИНСКОЙ ЧЕРНО-ПЕСТРОЙ МОЛОЧНОЙ ПОРОДЫ

Изучено влияние возраста первого отела на продуктивные и воспроизводительные качества коров сумского внутріпородного типа украинской черно-пестрой молочной породы крупного рогатого скота в стаде ведущего племязавода «Первое мая» Сумской области. Установлено, что меньший возраст первого отела коров является экономически целесообразным и способствует максимальной реализации генетического потенциала молочной продуктивности, положительно влияет на воспроизводительную способность и продуктивное долголетие животных. Предложены уравнения регрессии для прогнозирования показателей продуктивности и воспроизводительной способности коров в зависимости от возраста первого отела.

Ключевые слова: украинская черно-пестрая молочная порода, сумской внутріпородный тип, возраст первого отела, продуктивность, воспроизводительная способность, прогнозирование.

Oblivancov V.V. INFLUENCE AGE OF FIRST CALVING ON PRODUCTIVE AND REPRODUCTIVE INTERNALSS OF COWS SUMY INTER BREEDER TYPE UKRAINIAN BLACK-AND-WHITE DAIRY BREED

The study of the effect of age at first calving on productive and reproductive performance of cows Sumy Ukrainian within the breed type of black-and-white breed of dairy cattle in the herd leading breeding farm «Pervomaya» Sumy region. It was found that a lower age at first calving cows is economically feasible and

helps maximize the genetic potential for milk production, has a positive effect on the reproductive ability and productive longevity of animals. Proposed regression equation to predict the performance of productivity and reproductive ability of cows depending on age at first calving.

Key words: Ukrainian black-and-white dairy breed, Sumy inner breeder type, age at first calving, productivity, reproductive capacity, prognostication.

Дата надходження до редакції: 02.09.2015 р.
Рецензент, д.с.-г. наук, доцент, А. М. Салогуб

УДК 636.223.1.082.2

СЕЛЕКЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КОРІВ АБЕРДИН-АНГУСЬКОЇ ТА СТВОРЮВАНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ АНГУСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРІД

Ю. С. Рой, аспірант*

В. Г. Прудніков, д. с.г. н., професор

О. М. Гетманець, к. фіз.мат. н., доцент

Харківська державна зооветеринарна академія

*Науковий керівник - д.с.-г.н., професор В. Г. Прудніков

В наших дослідженнях корови абердин-ангуської та створюваної української ангуської м'ясної порід утримуються за цілорічною вигульною системою. Ця система утримання є не типовою для Східного регіону України. Тому важливу роль відіграє адаптація тварин до кліматичних умов регіону. Відомо, що шкіра та її похідні є одним із важливих факторів адаптації. На основі цього розрахунків індексу відбору було вирішено проводити за показниками гістології та морфометрії шкіри. Одержані дані значення індексу відбору свідчать, що корови обох порід мають селекційний потенціал. При цьому корови створюваної української ангуської м'ясної породи мають тенденцію до збільшення селекційного потенціалу і є селекційно перспективними.

Ключові слова: абердин-ангуська порода, морфометрія, гістологія шкіри, індекс відбору, селекційний потенціал.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Абердин-ангуська порода є однією з найбільш розповсюджених імпортованих м'ясних порід як в Україні, так і в багатьох країнах світу. В наших дослідженнях в господарстві абердин-ангуська порода утримується за цілорічною вигульною системою, що не характерно для Східного регіону України, кліматичні умови якого суттєво відрізняються від помірного м'якого клімату Шотландії, де ця порода була виведена, а також від інших кліматичних зон України. За таких умов утримання дуже важливу роль відіграє адаптація тварин до умов навколишнього середовища.

Одним із найважливіших факторів адаптації та захисту тварин є шкіра - універсальна поліфункціональна система, яка забезпечує резистентність, терморегуляцію, екскрецію та ін.. Адаптаційне значення цього органу досить складне і різноманітне: одне і те ж завдання він може вирішувати по-різному в залежності від породи, виду і умов існування [1].

Тому конструювання та розрахунок селекційного індексу для створення інтенсивного типу української ангуської м'ясної породи за даними гістологічних досліджень їхньої шкіри є селекційно перспективним.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Роботи по підвищенню об'єктивності й вірогідності селекційної оцінки продуктивних ознак тварин у скотарстві приділялась увага багатьох вчених [2, 3]. Але оцінці продуктивних ознак корів саме абердин-ангуської і створюваної української ангуської м'ясної породи та їх відбору для створення інтенсивного породного типу, зокрема, за живою та забійною масою і відповідного комплектування відтворювальної частини стада, присвячено не так багато робіт [4, 5].

Із відомих способів селекційного відбору за комплексною ознакою найбільш ефективним є відбір за єдиним оцінюючим показником, в якому доля кожної ознаки пропорційна її значущості [6]. Але відомий спосіб більшою мірою носить теоретичний характер. Велика кількість параметрів відбору не дозволяє успішно вести селекцію одночасно за всіма ознаками, оскільки необхідно знати, як одна окрема ознака впливає на інші.

Особливістю типу конституції корів абердин-ангуської та створюваної української ангуської м'ясної породи є гістологічний показник відношення грубих фракцій шкіри корів до пуху (або відношення первинних та вторинних фолікулів).

Індексна селекція тварин відіграє важливу роль у племінній роботі в скотарстві [7]. Індекс відбору для розрахунку потрібної властивості у корів повинен бути сконструйований таким чином, щоб до нього увійшли найбільш об'єктивні та важливі для відбору за цією властивістю селекційні ознаки в найбільш економічно ефективній комбінації. Загальний вигляд індексу відбору повинен мати наступний вигляд [7]:

$$I = K_1 \times (X_1 - \bar{X}_1) + K_2 \times (X_2 - \bar{X}_2) + K_3 \times (X_3 - \bar{X}_3) + \dots + K_i \times (X_i - \bar{X}_i)$$
, де $K_1, K_2, K_3, \dots, K_i$ - коефіцієнти селекційної ваги